

Broj: 03-45.1-28-1420-1/21
Istočno Sarajevo, 10.11.2021. godine

Na osnovu člana 61. stav 2. Zakona o upravi („Službeni glasnik BiH”, br. 32/02, 102/09 i 72/17), člana 9. stav 2. Zakona o osnivanju Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 44/04), a u vezi s tačkom 4.2.21 BAS poslovnika o radu stručnih tijela Instituta, i prijedloga poslovnog plana prihvaćenog na 24. sjednici BAS/TC 36 održanoj 21.10.2021 godine, direktor Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine odobrava:

POSLOVNI PLAN BAS/TC 36

Arhitektonske konstrukcije, tehnologija i organizacija građenja i fizika zgrade

1. Uvod

Predmet rada Tehničkog komiteta BAS/TC 36, *Arhitektonske konstrukcije, tehnologija i organizacija građenja i fizika zgrade* (u daljnjem tekstu: BAS/TC 36) obuhvata standardizaciju u izradi prednacrti i utvrđivanje nacrti i prijedloga BAS standarda i drugih dokumenata standardizacije, praćenje njihove primjene, sistematskog pregleda i revizije, te primjene postupka preuzimanja međunarodnih, evropskih i nacionalnih standarda iz oblasti: arhitektonskih konstrukcija, toplotne i hidroizolacije, osvjetljenja, rasvjete, stakla i keramike u građevinarstvu, ventilacije i akustike u objektima, kao i iz uređenja okoline.

BAS/TC 36 prati rad sljedećih korespondentnih komiteta:

- CEN/TC 67 - *Keramičke pločice*
- CEN/TC 88 - *Toplotno-izolacioni materijali i proizvodi*
- CEN/TC 89 - *Toplotne karakteristike građevina i građevinski elementi*
- CEN/TC 93 - *Stepenice*
- CEN/TC 99 - *Oblaganje zidova*
- CEN/TC 124 - *Drvene konstrukcije*
- CEN/TC 126 - *Zvučne karakteristike građevinskih elemenata i građ. objekata*
- CEN/TC 128 - *Materijali za hidroizolaciju i proizvodi za pokrivanje krovova i oblaganje zidova*
- CEN/TC 129 - *Staklo u građevinarstvu*
- CEN/TC 134 - *Elastične podne obloge od tekstila i laminata*
- CEN/TC 135 - *Izvođenje čeličnih i aluminijskih konstrukcija*
- CEN/TC 163 - *Sanitarni uređaji*
- CEN/TC 166 - *Dimnjaci*
- CEN/TC 169 - *Svjetlo i rasvjeta*
- CEN/TC 211 - *Akustika*
- CEN/TC 254 - *Savijljive trake za hidroizolaciju*
- CEN/TC 277 - *Obješeni (spušteni) stropovi*
- CEN/TC 297 - *Slobodnostojeći industrijski dimnjaci*
- CEN/TC 340 - *Antiseizmički uređaji*
- CEN/TC 351 - *Građevinski proizvodi - Ocjena oslobađanja opasnih materija*
- CEN/TC 371 - *Energetske karakteristike zgrada projektne grupe*
- ISO/TC 43 - *Akustika*
- ISO/TC 160 - *Staklo u građevinarstvu*

-
- ISO/TC 163 - *Toplotne performanse i korištenje energije u izgrađenoj okolini*
 - ISO/TC 165 - *Drvene konstrukcije*
 - ISO/TC 189 - *Keramičke pločice*
 - ISO/TC 195 - *Građevinske mašine i oprema*
 - ISO/TC 205 - *Uređenje građevinskog okoliša*
 - ISO/TC 219 - *Podne obloge*
 - ISO/TC 274 - *Svjetlo i osvjetljenje*

BAS/TC 36 je formiran Rješenjem direktora Instituta za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine o formiranju Tehničkog komiteta BAS/TC 36 br. IP-1029/99-02AS od 02.04.1999. Trenutno je aktualno Rješenje o promjenama u Tehničkom komitetu BAS/TC 36 br. 03-45.1-102-1/16 od 23.08.2016 godine.

Tehnički komitet BAS/TC 36 je formiran radi:

- analize potreba i pripreme prijedloga za preuzimanje međunarodnih i evropskih standarda;
- razmatranja inicijativa i utvrđivanja programa i planova rada u području djelovanja;
- razmatranja i utvrđivanja metoda rada i aktivnosti na izvršavanju planova rada TC-a;
- osnivanja radnih grupa (WG) i *ad hoc* grupa (AG) te definiranja njihovih područja rada i zadataka;
- usklađivanja planova rada WG-a;
- pripremanja i utvrđivanja nacrti i prijedloga BAS standarda;
- razmatranja mišljenja, primjedbi i prijedloga dobijenih u toku javne rasprave;
- pripremanja i prezentiranja stručnih mišljenja odgovarajućim tijelima međunarodnih i evropskih organizacija za standardizaciju u skladu s procedurom pripreme međunarodnih i evropskih standarda, te korištenja drugih mogućnosti uključivanja u njihov rad;
- saradnje s drugim tehničkim komitetima i subjektima koji se bave aktivnostima u vezi sa standardizacijom.

Takođe, za predmete standardizacije iz oblasti rada BAS/TC 36 za koje ne postoje evropski standardi i drugi standardizacijski dokumenti, BAS/TC 36 može da donese odluku o preuzimanju međunarodnih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata, a ako oni ne postoje, može da donese odluku o preuzimanju nacionalnih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata drugih zemalja, s kojima Institut ima potpisan ugovor, kao i o izradi izvornih BAS standarda.

2. Poslovno okruženje

2.1 Opšte

Namjena standarda je da osigura kvalitet i sigurnost u upotrebi proizvoda, procesa ili servisa. Kao takvi standardi u djelokrugu BAS/TC 36 su najčešće i obligacioni i ishodište za različite zakone i pravilnike. Nivoi kvaliteta zajamčena standardima je najčešće jedini mjerljiv dokaz kojim privreda može osigurati sigurnost korisnicima svojih proizvoda ili usluga.

Stalna potraga za najboljim rješenjima spram čovjeka, većim stepenom funkcionalnosti, uz veći komfor ili poboljšanu sigurnost ne smije biti suprotstavljena ljudskom okolišu te mora ponuditi kvalitativna rješenja i s aspekata održivosti i energijske efikasnosti. Građevinski sektor odgovor nastoji dati kroz principe cirkularne ekonomije, prateći životni ciklus materijala, proizvoda i objekata. Funkcionalnost „interneta stvari“ se pretače u „pametni dom“ što neminovno potiče i razvoj i funkcionalnost pametnih gradova. Ta paradigma informatizacije predstavljena stalnim promjenama na dnevnoj bazi najčešće je u sukobu sa tradicionalno tromim građevinskim sektorom. Ekonomija 4.0 ne čeka, građevinski sektor je već sada duboko prožet potrebom za sveprisutnom razmjenom informacija (BIM), tržišnim učešćem odozdo prema gore, jakim

Individualizmom i snažnom potrebom za kreativnim istraživanjem. Samo- organizacija i kolektivna inteligencija postaju nove vodilje društveno- ekonomskog razvoja.

2.2 Kvantitativni pokazatelji poslovnog okruženja

Usvajanje evropskih standarda kao bosanskohercegovačkih omogućava njihovu primjenu i primjenu načela i pravila za proizvodnju, ispitivanje i ocjenjivanje usklađenosti građevinskih elemenata i proizvoda, kao i zahtjeve za dodatne komponente arhitektonskih konstrukcija. Primjena standarda omogućava jednostavniji i sigurniji odnos između proizvođača, korisnika i tijela odgovornih za tehnički pregled i ispitivanje.

Očekuje se da će primjena standarda osigurati da krajnji korisnik u cijeloj Europi konzumira proizvode ili usluge, koji su kompatibilni, uporedivi i odgovaraju namjeravnoj upotrebi, što doprinosi kvalitetu proizvoda ili usluga i omogućava veću transparentnost na tržištu.

Primjena ovih standarda osigurat će zdravu konkurenciju domaćih i stranih kompanija na domaćem tržištu, te će dovesti do ravnoteže cijena i ujednačenog omjera cijene i kvalitete u korist kupaca kao krajnjih korisnika.

Primjena standarda će omogućiti i lakši pristup evropskom tržištu domaćim građevinskim proizvodima, elementima i servisima, obezbjeđujući mjerljiv kvalitet s jedne strane i sigurnost konzumentima s druge, te interoperabilnost sa evropskom legislativom. Navedno je od iznimne važnosti za domaću ekonomiju.

2.3 Zahtjevi tržišta

Osnovu zadatak Tehničkog komiteta BAS/TC 36 je praćenje tržišnih trendova i usvajanje novih standarda iz područja rada koje pokriva komitet te promocija važnosti standardizacije.

2.4 Aspekti zaštite okoline

Usvajanje nacionalnih standarda u oblasti arhitektonskih konstrukcija i njihova primjena očekivano bi morali rezultirati povratnim učinkom na zaštitu ljudskog izgrađenog i neizgrađenog okoliša. Trendovi gradnje su različiti i danas ne postoji arhitektonski pravac koji obuhvata sve ono što danas izgrađujemo. Ono što postaje uslov bez kojeg se ne može je svijest o potrebi zaštite okoliša i potrebi trenutne akcije. Holistički pristup planiranju gradova, naselja i objekata, u skladu s uslovima mikrolokacije, neposrednim okolišem i tradicijom, uzimajući u obzir sve aspekte održivosti, sada je jedini mogući put da bi se izbjeglo dalje uništavanje planete Zemlje. Održivi i pametni gradovi danas su postali imperativ za budućnost.

3. Očekivane koristi od rada BAS/TC 36

Osnovne koristi koje se očekuju od rada BAS/TC 36 jesu sljedeće:

- donošenje BAS standarda koji su identični s evropskim i/ili međunarodnim standardima, čime se obezbjeđuje efikasan način za provjeru ispunjenosti uslova utvrđenih zakonima i/ili propisima donijetih na međunarodnom, regionalnom ili nacionalnom nivou;
- pružanje podrške nadležnim ministarstvima i drugim tijelima državne uprave u aktivnostima koje se odnose na usklađivanje propisa s evropskom regulativom, obezbjeđivanjem BAS standarda usklađenih s evropskim i/ili međunarodnim standardima;
- zaštita potrošača;
- uklanjanje prepreka u trgovini;
- predstavljanje i zastupanje interesa BiH u postupku donošenja evropskih i međunarodnih standarda.

4. Zainteresovane strane

Sve zainteresovane strane u BiH su pozvane da učestvuju u radu ovog tehničkog komiteta, uz osiguranje ravnopravnog učešća i zastupljenosti svih interesnih grupa. Moguće je i učešće u statusu posmatrača, pod određenim uslovima koji su utvrđeni Internim pravilima Instituta za standardizaciju BiH. Sve zainteresovane strane mogu da predlože usvajanje određenih standarda.

Zadatak ovog tehničkog komiteta je da u narednom periodu u svoj rad uključi što je moguće veći broj zainteresovanih strana.

5. Ciljevi i strategije za njihovo ostvarivanje

5.1 Ciljevi

- Usvajanje standarda iz oblasti BAS/TC 36 u skladu s Internim pravilima za standardizaciju Instituta;
- Usklađivanje nacionalnih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata s evropskim i/ili međunarodnim standardima i drugim standardizacijskim dokumentima;
- Preispitivanje svih BAS standarda u roku od pet godina od njihovog objavljivanja i donošenje odluke o povlačenju onih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata koji imaju isto područje primjene kao evropski ili međunarodni standardi ili drugi standardizacijski dokumenti;
- Zastupanje interesa BiH u oblasti rada tehničkog komiteta pred odgovarajućim evropskim i međunarodnim komitetima za standardizaciju kroz učestvovanje bosanskohercegovačkih stručnjaka u radu navedenih tehničkih komiteta;
- Primjena osnovnih principa standardizacije;
- Promovisanje interesa Instituta za standardizaciju BiH;
- Odgovor na zahtjeve zainteresovanih strana.

5.2 Strategija za ostvarivanje ciljeva

Ostvarivanje ciljeva BAS/TC 36 zasniva se na definisanju prioriteta rada, a to su:

- Praćenje rada korespondentnih komiteta i preuzimanje novih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata;
- Povećanje broja bosanskohercegovačkih stručnjaka u radu navedenih korespondentnih komiteta;
- Prevođenje što većeg broja standarda na jedan od službenih jezika u BiH;
- Povećanje broja zainteresovanih strana koje će učestvovati u radu BAS/TC 36;
- Sprovođenje periodičnih sistematskih pregleda i preispitivanja svih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata koje je pripremio BAS/TC 36, kako bi se obezbijedila validacija primjene za sve zainteresovane strane koje koriste ove standarde;
- Revidiranje tekstova povučenih BAS standarda objavljenih na jednom od službenih jezika u BiH u skladu s novim izdanjima evropskih ili međunarodnih standarda, kako bi se održao ili povećao broj objavljenih BAS standarda nastalih preuzimanjem evropskih i/ili međunarodnih standarda na jednom od službenih jezika u BiH;
- Informisanje članova BAS/TC 36 o revidiranim Internim pravilima za standardizaciju Instituta.

6. Faktori koji mogu uticati na ispunjenje i implementaciju programa rada

- Nedovoljno učešće domaćih stručnjaka u donošenju BAS standarda;
- Nezainteresovanost stručne javnosti za učešće u javnoj raspravi i dostavljanje primjedbi i prijedloga u vezi s nacrtima BAS standarda koji se stavljaju na javnu raspravu;
- Nedostatak finansijskih sredstava koji onemogućava obezbjeđenje odgovarajućih prevoda i upućuje na preuzimanje standarda metodom proglašavanja/korica, što umanjuje kredibilitet ovih standarda u poslovnom okruženju;
- Neblagovremeno dostavljanje prijedloga zainteresovanih strana za donošenje BAS standarda pri izradi plana rada BAS/TC 36
- Nedovoljno pridavanje značaja radu članova BAS/TC 36 i njihova opterećenost poslovima u matičnim organizacijama koje su ih delegirale, što može da dovede do nedovoljnog učešća članova BAS/TC 36 na sjednicama, a samim tim i do odstupanja od plana usvajanja standarda.
- Nepostojanje prevoda odgovarajućih BAS standarda na jednom od službenih jezika u BiH iziskuje dodatne napore i sredstva koji su van oblasti rada BAS/TC 36 i Instituta.

7. Plan aktivnosti

Aktivnosti BAS/TC 36 usklađene su s planovima rada tehničkog komiteta kroz:

- planove pripremanja, donošenja i objavljivanja BAS standarda i drugih standardizacijskih dokumenata u navedenoj oblasti rada, u skladu s Internim pravilima za standardizaciju Instituta;
- obezbjeđivanje usaglašenosti BAS standarda i drugih standardizacijskih dokumenata s evropskim i međunarodnim standardima u navedenoj oblasti rada;
- učestvovanje u izradi i preispitivanju standarda i drugih standardizacijskih dokumenata koje donose evropske¹ i međunarodne organizacije za standardizaciju u navedenoj oblasti rada;
- druge aktivnosti koje predloži Savjet za standardizaciju BiH;
- druge aktivnosti na prijedlog zainteresovanih strana.

Dostavljeno: 1. Sekretarijatu BAS/TC 36,
2. a/a.

DIREKTOR

.....
Aleksandar Cincar

¹ Sa glasanjem o razvoju evropskih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata započeti će se kada Institut postane punopravni član CEN-a i CENELEC-a